

Sisäasiainministeriön tilinpäätöskannanotot vuodelta 2012

Hallinto

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 14/2013

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Hallinto

Sisäasiainministeriön tilinpäätöskannanotot vuodelta 2012

Helsinki 2013

Sisäasiainministeriö
Monistamo
Helsinki 2013

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-848-0 (nid.)
ISBN 978-952-491-849-7 (PDF)

SISÄASIAINMINISTERIÖ		KUVAILELEHTI	
		Julkaisun päivämäärä 14.6.2013	
Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)		Julkaisun laji	
		Toimeksiantaja	
		Toimielimen asettamispäivä SMDno/2013/720	
Julkaisun nimi Sisäasiainministeriön tilinpäätöskannanotot vuodelta 2012			
Julkaisun osat			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254;jälj.talousarvioasetus)66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15. päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aiheita. Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.</p> <p>Kutakin tulosohjattua virastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön talousyksikössä ao.osastoa kuullen.</p> <p>Jatkossa valtiontalouden tarkastusvirasto on esittämässä valtiovarainministeriölle ja Valtiokonttorille monivirastaisen kirjanpitoyksikön tilinpäätöskokonaisuuden selkeyttämistä vuoden 2013 tilinpäätöksiä varten. Tämän seurauksena ministeriön rooli tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnan täydentävässä ohjeistamisessa korostuu osana tulosohjauskokonaisuutta.</p>			
Avainsanat (asiasanat) talousarvio, valtiontalous, tilinpäätös			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-849-7 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 14/2013		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-848-0
Kokonaissivumäärä 34	Kieli suomi	Hinta 20€+alv	Luottamuksellisuus
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö	

INRIKESMINISTERIET	PRESENTATIONSBLAD Utgivningsdatum 14.06.2013
---------------------------	---

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare)	Typ av publikation	
	Uppdragsgivare	
	Datum för tillsättandet av organet SMDno/2013/720	
Publikation (även den finska titeln) Inrikesministeriets bokslutsställningstaganden för 2012		
Publikationens delar		
<p>Referat</p> <p>Enligt 66 § i i förordningen om statsbudgeten (254/2004, nedan budgetförordningen) skall varje ministerium årligen senast den 15. juni efter finansåret ge ett motiverat ställningstagande till bokslutet för de räkenskapsverk och statliga fonder som hör till ministeriets förvaltningsområde samt till de åtgärder som föranleds av bokslutet och den revisionsberättelse som statens revisionsverk gjort upp om det samt av andra redogörelser för och utlåtanden om verksamheten och ekonomin vid räkenskapsverket eller den statliga fonden utanför budgeten. I budgetförordningen föreskrivs därtill i detalj vad ministeriet skall uttala sig om i sitt ställningstagande till bokslutet samt hurdant ställningstagande det skall ge beträffande ett ämbetsverk som inte är ett räkenskapsverk men för vilket ministeriet har ställt upp resultatmål.</p> <p>Ministeriets bokslutsställningstagande för varje ämbetsverk har beretts vid den avdelning vid inrikesministeriet som ansvarar för styrningen av ämbetsverk som lyder under ministeriet, och beredningen har grundat sig på förpliktelseerna i budgetförordningen, på inrikesministeriets interna anvisning som meddelats på basis av förordningen, på ett formulär som bifogats anvisningen, statens revisionsverks revisionsberättelse samt vid behov på annat material. Det slutliga ställningstagandet har beretts vid ekonomienheten efter att den aktuella avdelningen hörts.</p> <p>I framtiden statens revisionsverk kommer att föreslå till finansministeriet och Statskontoret att de fullständiga finansiella rapporterna för bokföringsenheten för flera ämbetsverk förtydligas för boksluten 2013. Till följd av detta kommer ministeriets roll i de kompletterande anvisningarna för upprättande av bokslut och verksamhetsberättelser att betonas som en del av resultatstyrningen som helhet.</p>		
Nyckelord		
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-849-7 (PDF), www.intermin.fi/publikationer		
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 14/2013	ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-848-0
Sidoantal 34	Språk finska	Pris 20€ + moms
Distribution Inrikesministeriet	Förläggare/utgivare Inrikesministeriet	

Sisällys

1 Tilinpäätöskannottojen antaminen vuodelta 2012.....	1
2 Hallinnonalan tietotekniikkakeskus	3
3 Poliisihallitus	6
4 Rajavartiolaitos	13
5 Pelastustoimi.....	15
5.1 Pelastusopisto – Kriisinhallintakeskus CMC	15
5.2 Hätäkeskuslaitos	18
6 Maahanmuuttovirasto.....	22
7 Palosuojelurahasto	26

1 Tilinpäätöskannanottojen antaminen vuodelta 2012

Yleistä

Ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15. päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa kirjanpitoyksikön ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut kirjanpitoyksikön tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta. Kannanoton valmistelua varten ministeriön asiana on laatia ja hankkia tarvittavat selvitykset ja arvioinnit.

Tilinpäätöskannanotossa ministeriön on lausuttava:

- 1) arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä 11 §:n mukaisesti asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta;
- 2) ovatko käytetyt tuloksellisuuden raportoinnin perusteet ohjauksen ja tulosvastuun kannalta asianmukaisia sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista;
- 3) mihin toimenpiteisiin kirjanpitoyksikössä tai rahastossa sekä kirjanpitoyksikköön mahdollisesti kuuluvissa virastoissa ja laitoksissa on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi;
- 4) mihin toimenpiteisiin ministeriö ryhtyy tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi.

Tilinpäätöskannanoton valmistelu

Kutakin tulosohjattua virastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisella, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavalla osastolla ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Osa virastoista on laatinut valtion talousarvioasetuksen 65 a § tarkoittaman tulosohjatun viraston toimintakertomuksen.

Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen ja tulosohjatun viraston päälliköllä on ollut mahdollisuus oikaista kannanottoluonnokseen valmisteluvaiheessa mahdollisesti sisällyneet tekniset ja sisällölliset virheet.

Uutena asiana tilinpäätöskannanottoihin vuodelta 2012 on arvioitu virastojen mediaviestinnän onnistumista.

Tilinpäätöskannanoton tiedoksianto

Ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, eduskunnan tarkastusvaliokunnalle, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

2 Hallinnonalan tietotekniikkakeskus

1. Tilinpäätöksen tietojen oikeellisuus, riittävyys ja selkeys

Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintakertomus- ja tilinpäätöstietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

Toimintakertomus on selkeä ja se on laadittu annetun ohjeistuksen mukaisesti.

2. Tulostavoitteiden saavuttaminen

Hallinnon tietotekniikkakeskuksen (myöhemmin HALTIK) ja sisäasiainministeriön välisessä vuoden 2012 tulossopimuksessa on asetettu tavoitteet mm. toiminnan vaikuttavuudelle ja tehokkuudelle. Kokonaisuutena arvioiden HALTIK on saavuttanut sille tulossopimuksessa asetetut tulostavoitteet. Kustannustehokkaille toimintaprosesseille ja palvelukyvyille asetettuja tavoitteita/odotuksia ei vielä saavutettu.

HALTIK:n keskeisin tavoite on ollut palvelutuotannon turvaaminen. Suunnittelemattomia tuotantokatkoksia ei pystytty täysin estämään mittavien turvallisuusverkon käyttöönottojen ja kehittämisen takia. Hallinnonalan suurissa tietohallintohankkeissa on ollut joitain haasteita, mutta ne ovat edenneet kuitenkin pääosin suunnitelmien mukaisesti. Kysymys on ollut poikkeavan haastavista ja erityistä osaamista koskevista hankkeista.

HALTIK on ottanut käyttöön uuden työnohjausjärjestelmän (TOKKA), jonka johdosta suoritteiden eli päätettyjen palvelupyyntöjen raportointitapa muuttui. Toiminnallista tehokkuutta vuotta 2012 koskevat luvut eivät ole näin ollen täysin vertailukelpoisia vuoden 2011 lukuihin verrattuna.

3. Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

HALTIK on huomionnut aikaisempina vuosina annetut palautteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ovat käynnistyneet.

4. Ministeriön kannalta myönteinen kehittämistyö

Uusi käyttöönotettu työnohjausjärjestelmä TOKKA palvelee paremmin laskennan tarpeita.

Oikeita kehittämistoimenpiteitä on aloitettu henkilöstön osaamisen kehittämiseksi strategian ja sen linjausten mukaisesti. HALTIKIn työhyvinvointi on kokonaisuutena kehittynyt vuonna 2012 oikeasuuntaisesti (VM Baro yleisindeksi).

Hallinnonalan turvallisuusverkkohanke ja hallinnonalan keskeiset tietojärjestelmähankkeet ovat edenneet pääosin suunnitellusti.

Turvallisuusverkkohankkeen osien valmistumisen myötä on otettu käyttöön toimia, joilla parannetaan asiakasvirastojen tietoliikennevarmuutta ja toimipisteiden tietoliikennenopeuksia. Myös konesalien konsolidointi on edennyt.

Videoneuvotteluiden käyttöaste on edelleen kasvanut, mikä on parantanut asiakkaiden kustannustehokkuutta.

5. Kehittämistarpeet

Resursseja ja osaamista tulee kohdentaa edelleen sisäisesti asiakkaiden tarpeiden ja HALTIKIn strategian mukaisesti. Vaikka asiakastytyväisyyteen on panostettu HALTIKissa, asiakastytyväisyys ei ole noussut toivotulla tavalla. Tähän vaikuttivat osaltaan mm. TUVE-palveluiden käyttöönotoista aiheutuneet häiriöt palveluissa.

HALTIKIn tulee oman toimintansa osalta varmistaa hallinnonalan merkittävien tietohallintohankkeiden (TUVE, Vitja, Erica ja Kejo) onnistuminen, budjetin ja aikataulun mukainen käyttöönotto. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota hankkeiden välisten riippuvuussuhteiden tiedostamiseen ja niistä huolehtimiseen. Edellä mainituissa laajoissa hankkeissa HALTIKIn tulee osaltaan selkeyttää HALTIKIn vastuuta suhteessa prosessin- ja järjestelmän omistajan vastuisiin.

HALTIKIn tulee toimia aktiivisesti ja ratkaisuhakuisesti yhteistyössä mm. Suomen Erillisverkot Oy:n ja muiden toimijoiden kanssa TUVE-verkkoon ja muihin valtion yhteisiin kehittämistoimenpiteisiin liittyvissä kysymyksissä (mm. TUVE-kuntaintegraattori).

Hallinnon tietotekniikkakeskuksen tulee toiminnassa huomioida toimintaympäristön muutokset kuten hankkeet toimialariippumattomien ICT-palveluiden ja turvallisuusverkon palveluiden keskittämisestä. HALTIKIn tulee valmistautua TORI-hankkeen mukanaan tuomaan HALTIKIn toiminnan jakautumiseen ja palveluiden siirtoon yhteistyössä ministeriön kanssa. Tässä työssä on keskeistä toiminnan ennakkollisuus ja riittävä viestintä henkilökunnalle.

Työhyvinvoinnin kehittämistä tulee edelleen kehittää kohdistuen huomioita niihin osa-alueisiin, jotka ovat valtion keskiarvoa alempia. Lisäksi on tärkeää viestittää henkilöstölle oikea-aikaisesti ja riittävästi työhyvinvoinnin kehittämisen käytännön toimenpiteistä.

6. Arvosana (4-10), Vaikuttavuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus

2012	2011
7,5	7,0

7. Tilinpäätöskannanotto

Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toiminta on vakiintunut ja laskentaa on kehitetty uuden työnohjausjärjestelmän avulla.

HALTIK on osallistunut merkittävällä panoksella valtion toimialariippumattomien ICT-palveluiden ja turvallisuusverkon palveluiden keskittämisen suunnitteluun.

Palveluorganisaationa viraston tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota jatkuvaan kustannustehokkuuteen, taloudellisuuteen ja hintakehitykseen. Toiminnan tuloksellisuutta ja tuottavuutta kuvaavaa mittaristoa tulee edelleen kehittää yhteistyössä tulosohjaajan ja valtion uuden perustettavan palvelukeskuksen kanssa.

Palvelutuotannon suunnitelmallisuutta ja toimintaprosesseja (mm. asiakaspalautteeseen reagointia) tulee edelleen kehittää. Asiakastytyväisyyteen ja palvelukokemuksen tasoon vaikuttaa vahvasti mikäli ns. selvät palvelupyynnöt pystytään käsittelemään aktiivisesti ja päättämään ilman merkittävää vasteaikaa. I-tasolla päätettyjen palvelupyyntöjen selkeämpi kategorisointi ja palvelusopimuksiin liitettävät vasteikatavoitteet helpottaisivat tavoitteiden seuranta.

Toiminnassa tulee huomioida valtionhallinnon toimeenpanemat ICT-säästöt ja asiakkaiden ja ministeriön kanssa tulee aloittaa toiminnan sopeuttaminen aleneviin ICT-määrärahoihin. Tämä työ on keskeistä ja HALTIK:n toiminnan tulee olla riittävän ennakkollista.

3 Poliisihallitus

1. Tilinpäätöksen tietojen oikeellisuus, riittävyys ja selkeys

Poliisihallituksen toimintakertomus- ja tilinpäätöstietoja voidaan pitää oikeina, selkeinä ja pääosin riittävinä.

Poliisihallitus -kirjanpitoyksikön vuoden 2012 tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa on poliisitoimen tuloksellisuutta arvioitu tulosaluekohtaisesti. Vuodelle 2012 asetettujen tulostavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnuslukutiedot perustuvat poliisin tulostietojärjestelmästä saataviin perustietoihin.

Toiminnallisen tuloksellisuuden arvioinnin osalta on todettavissa, että aiempaan raportointiin verrattuna tulosalueittainen tarkastelu on laajentunut ja monipuolistunut. Kokonaistuloksellisuutta on tarkasteltu ministeriön ja Poliisihallituksen välisessä tulossopimuksessa esitettyjen tunnuslukujen avulla.

Kokonaisuutta ajatellen puutteena raportoinnissa on pidettävä sitä, että tulosalueittaisissa esityksissä toiminnan palvelukykyä ja laatua koskevat kansalaisarvioinnit puuttuvat, vaikka nämä tiedot olivat käytettävissä tilinpäätösasiakirjan laatimisajankohtana. Myös poliisiyksiköiden toimintakertomuksia on hyödynnetty vähän poliisitoimen kokonaisarvioinnissa.

Erityisen myönteistä on, että Poliisihallituksen omasta toiminnasta on esitetty aikaisempaa tarkempia arvioita. Myös poliisin valtakunnallisten yksiköiden rooli poliisin toiminnallisten tulostavoitteiden saavuttamisessa tulee paremmin esille Poliisihallituksen tilinpäätösasiakirjassa ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Sen sijaan poliisipalvelujen alueellisesta saatavuudesta ei ole kokonaisvaltaisempaa analyysia vaikka tämä tarve on tuotu keskeisesti esille ministeriön aiemmissa tilinpäätöskannanotoissa.

Poliisihallituksen tilinpäätösasiakirjan rakenne on johdonmukainen ja tietojen esitystapa riittävän selkeä. Poliisitoimen kokonaisuus ei kuitenkaan pääse riittävän kattavasti esille nykymuotoisessa tilinpäätösasiakirjassa johtuen ns. monivirastaisen kirjanpitoyksikön säädösperustan puutteellisuudesta.

2. Tulostavoitteiden saavuttaminen

Poliisitoimi saavutti sille asetetut yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet sekä toiminnalliset tulostavoitteet hyvin. Poliisihallituksen yhteistyötavoissa sekä ministeriön kanssa yhteisesti sovittavien linjausten muodostamisessa sen sijaan on vielä kehitettävää.

Poliisitoimelle asetetuissa pidemmän aikavälin strategisissa tavoitteissa sekä talousarviovuoden 2012 toiminnallisissa tulostavoitteissa on siis edetty myönteiseen suuntaan. Poliisin osalta keskeisinä havaintoina voidaan nostaa esille mm. rikoslakirikosten määrän lasku edellisestä vuodesta yli 11 %:lla (950 737:sta 844 713:een) ja katurvallisuusindeksin parantuminen 78,0:sta 86,7:ään.

Poliisi on panostanut ennalta estävään toimintaan ja käytännössä tämä näkyy muun muassa hälytystehtävien määrän laskuna, yleisten paikkojen häiriökäyttäytymisen vähenemisenä sekä lapsiin ja nuoriin kohdistuvan väkivallan merkittävänä vähentymisenä.

Perheväkivaltaan liittyvät hälytystehtävät ovat aikaisempaan verrattuna lähes 10 %:n kasvussa. Sen sijaan törkeät liikenteen vaarantamiset ja rattijuopumukset ovat vähentyneet, mikä heijastuu osaltaan liikennekuolemien vähenemisenä.

Rikoslakirikosten (pl. liikennerikokset) selvitysaste on kohonnut noin %-yksiköllä 51,0 %:iin, mutta keskimääräinen tutkinta-aika on pidentynyt 95 vuorokauteen. Tämä on yhdeksän vuorokautta enemmän kuin vuonna 2011.

Vakavat väkivaltarikokset ovat vähentyneet. Myös väkivaltarikosten kokonaismäärä on vähentynyt kymmenellä prosentilla ja yleisillä paikoilla tapahtuneiden väkivaltarikosten määrä on laskenut.

Järjestäytyneiden rikollisryhmien ja niiden jäsenten määrä on lisääntynyt. Järjestäytyneeksi rikollisuudeksi luokiteltujen rikosten määrä pysynee vuoden 2011 tasolla.

Kansallisen terrorismin torjunnan strategian 14 toimenpiteestä on toteutettu 12.

Poliisille ilmoitettujen talousrikosten määrä on hieman lisääntynyt (3 %) ja talousrikosten keskimääräinen tutkinta-aika on lyhentynyt. Talousrikostorjuntaan kokonaisuudessaan kohdistettiin viime vuonna yhteensä 407 henkilötyövuotta, joka on noin 49 henkilötyövuotta enemmän kuin edellisvuonna. Haltuun saadun omaisuuden arvo nousi edellisvuoden 32 milj. eurosta 36 milj. euroon.

Tietoverkkorikollisuuden torjunnan tehostamista poliisissa on arvioitu informaatioteknologiaan kohdistuneiden rikosten ja informaatioteknologiaa hyödyntäen toteutettujen rikosten tutkintaan käytetyllä työajalla. Näiden rikosten tutkintaan käytettiin poliisissa vuonna 2012 yhteensä 32 henkilötyövuotta, joka on vuosien 2010 - 2011 tasolla. Kehityssuunta on ollut nouseva.

Poliisin lupahallinnon asiakaskäyntien määrän vähentäminen on edennyt asetetun tavoitteen mukaisesti. Asiakaskäyntien määrää on pystytty vähentämään erityisesti sähköisellä asioinnilla. Sähköisen asioinnin toteuma-aste on tällä hetkellä 20 %.

Poliisin perustutkintokoulutuksesta edellisen puolen vuoden aikana valmistuneita oli joulukuun 2012 tilanteen mukaan yhteensä 167 henkilöä. Heistä poliisihallintoon työllistyneitä oli 109, työttömänä oli 53 ja viisi henkilöä oli työllistynyt muualle. Suurin osa työttömistä oli viimeksi valmistuneilta kursseilta.

Kielellisten oikeuksien toteutumisen kannalta on todettavissa, että ruotsinkielisten palvelujen saatavuuden arviointi ei ole toteutunut suunnitellussa laajuudessa eikä saamenkielisiä poliisilomakkeiden ole vielä käytössä mutta lomakkeiden kääntäminen ja käyttöönotto on työn alla.

Poliisi myönsi vuonna 2012 yli 1,3 miljoonaa lupaa. Pässeja myönnettiin noin 650 000 kappaletta, mikä on lähes 27 % enemmän kuin edellisvuonna. Myönnettyjen aselupien määrä laski 12 %, jääden alle 60 000:en. Aselupien peruutuksia ja varoituksia annettiin aikaisempaa vähemmän.

Poliisin nettobudjetoitujen lupapalvelujen kustannusvastaavuus oli 123 %, muiden julkisoikeudellisten suoritteiden 108 % ja liiketaloudellisten suoritteiden 103 %. Yhteisrahoitteisessa toiminnassa kustannukset olivat 19,8 % tuottoja suuremmat.

3. Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Aikaisempien tilinpäätöskannanottojen valmistelun yhteydessä esitetyt kehittämisehdotukset on otettu hyvin huomioon koko poliisihallinnossa.

Poliisihallitus

Poliisihallituksen rooli merkittävien rakenteellisten ja toiminnallisten uudistusten toimenpiteiden toteuttamisessa ja johtamisessa on selkeytynyt. Poliisihallitus on ministeriön kanssa yhteistyössä kehittänyt poliisin tulosohtausjärjestelmän sisältöä niin, että poliisin toiminnallista tuloksellisuutta ja poliisitoiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta voidaan tarkastella nykyistä kokonaisvaltaisemmin. Poliisihallitus on jatkanut aloittamaansa poliisin henkilöstöstrategian kehittämistä ja toimintatapojen uudistamistyötä. Poliisin lupahallintoa on kehitetty poliisin lupahallintostrategian mukaisesti. Poliisihallitus on kiinnittänyt erityistä huomiota poliisin laillisuusvalvontaan sekä sisäiseen tarkastukseen. Talous- ja henkilöstöpalveluprosessien osalta sisäistä valvontaa tulee kuitenkin edelleen kehittää.

Paikallispoliisi

Poliisin pitkän aikavälin resurssisuunnittelun toteuttaminen etenee poliisin tulosohtauksen ja voimavarojen kohdentamisen kehittämistyöryhmän ehdotusten ja poliisin hallintorakenneuudistuksessa (Pora III) tehtyjen linjausten mukaisesti.

Helsingin poliisilaitos

Poliisihallitus on kehittänyt poliisin resurssienjakomallia osana tulosohjauskokonaisuutta. Erityistä huomiota on kiinnitetty Helsingin poliisilaitoksen vastuulla olevien valtakunnallisten ja alueellisten tehtävien vaatimaan resurssitarpeeseen.

Keskusrikopoliisi

Keskusrikopoliisiin tutkittavana olevien rikoskokonaisuuksien luonne ja rakenne poikkeaa merkittävästi paikallispoliisin vastaavasta. Laajojen rikoskokonaisuuksien tutkinta on hitaampaa ja on tyypillistä, että tutkinnan aikana kokonaisuuteen kytkeytyy uusia rikoksia. Korkeat selvitysprosentit ovat selittyneet osin edellä mainituilla tekijöillä. Keskusrikopoliisin toimintaa kuvaavat mittarit mahdollistavat yksikön toiminnan vuosittaisen vertailun ja vertailun luotettavuutta muihin poliisiyksiköihin parannetaan.

Liikkuva poliisi

Liikkuvan poliisin osallistuminen paikallispoliisin hälytystehtäviin on tapahtunut tulossopimuksen mukaisesti. Liikkuvan poliisin osallistuminen alueelliseen turvallisuusyhteistyöhön on myös ollut keskeinen kehittämiskohde. Poliisin liikennevalvontateknologian hyödyntämisessä liikkuvan poliisin rooli on ollut keskeinen.

Suojelupoliisi

Suojelupoliisin tulosmittariston kehittämistä on jatkettu osana poliisin tulosohjausprosessin ja sitä tukevan laskentatoimen sekä resurssimallin kehittämistä. Toiminnallisessa mittarissa on 30 muuttujaa sisältäen muun muassa kansalaiskyselyn tulokset, eri toiminnoista saatavien suoritteiden määrät, henkilöstötulokset sekä taloudellisia voimavarojen ja niiden käyttöä koskevat tunnusluvut. Muuttujien toteuma-arvoista on muodostettu indeksi vuodesta 2008 lähtien. Vuonna 2012 indeksiluku oli 141,67 (2008 = 100). Poliisin valtakunnallisten yksiköiden resurssimallia on sovellettu myös Suojelupoliisin resurssien mitoittamiseen.

Poliisiammattikorkeakoulu

Poliisiammattikorkeakoulu on aloittanut yleisen tutkintojärjestelmän kanssa harmonisoidun ammattikorkeakoulutasoisen poliisikoulutuksen.

4. Ministeriön kannalta myönteinen kehittämistyö

Ministeriön ja Poliisihallituksen välisessä tulossopimuksessa poliisitoimelle asetetuissa pidemmän aikavälin strategisissa tavoitteissa sekä talousarviovuoden 2012 toiminnallisissa tulostavoitteissa on edetty myönteiseen suuntaan.

Pora III -esitysten valmistelu ministeriössä ja rakenneuudistusten toimeenpanon käynnistyminen poliisihallinnossa on edennyt aikataulussa. Ministeriön ja Poliisihallituksen tehtäväjaon tarkistaminen otettiin uutena asiana kokonaistarkasteluun vuonna 2012.

Poliisin lupapalveluissa on toteutettu onnistuneesti asiakaslähtöisyyttä lupahallintostrategian mukaisesti.

Poliisin pidemmän aikavälin resurssisuunnittelu ja poliisiopiskelijoiden määrän ennakointi poliisiosaston ja Poliisihallituksen yhteistyönä on nähty tärkeänä asiana ja sen suhteen suunnittelutyötä on edelleen lisättävä. Myös yhteistyö poliisin henkilöstöstrategian laadinnassa ja toteuttamisessa on nähty ohjausvaikutusten kannalta välttämättömänä.

Poliisihallinto on niin valtakunnallisissa kuin paikallisissa tiedotusvälineissä lähes päivittäin. Poliisi tiedottaa toiminnastaan aktiivisesti. Erityisesti poliisihallinnon toiminnan kehittäminen, ml. liikkuvan poliisin toimintojen uudelleenorganisointi, on ollut laajasti julkisuudessa.

5. Kehittämistarpeet

Poliisin julkisuuskuvaan ja viestintään tulee kiinnittää huomiota. Poliisihallituksen vastuulla olevan virallisen tiedottamisen lisäksi julkisuudessa on toistuvasti esitetty harhaanjohtavaa tietoa hallinnon kehittämisen vaikutuksista. Sanotunlaisella julkisuudella vähennetään ihmisten luottamusta viranomaisten toimintaan ja heikennetään yleistä turvallisuudentunnetta. Tämä näkyy myös heikentyneenä Poliisibarometrin tuloksena.

Poliisiammattikorkeakoulun tulee edelleen jatkaa yhteistyön tiivistämistä hallinnonalan muiden oppilaitosten kanssa. Pidemmän aikavälin tavoitteena tulee olla mahdollisimman suuri integraatio kaikkien niiden toimintojen osalta, jotka oppilaitosyhteistyössä on mahdollista tehdä keskitetysti tai muulla tavoin yhteisesti.

Vuosien 2013–2014 poliisin toimintaa suunniteltaessa Poliisihallituksen tulee kiinnittää erityistä huomiota PORA III -uudistuksen toimeenpanoon eduskunnassa otettuihin kantoihin. Uudistushanke on monitahoinen ja merkittävä, ja mm. seuraavat eduskunnan kannanotoissaan esiintuomat asiat on otettava huomioon hanketta toimeenpantaessa ja onnistumista arvioitaessa. Näitä ovat mm. liikenneturvallisuuskehityksestä ja liikennevalvontamenetelmien kehittämisestä huolehtiminen, palveluverkoston alueellisen tasa-arvoisuuden toteutuminen (palvelujen saatavuus ja laatu sekä kielellisten palvelujen turvaaminen maan eri osissa) sekä poliisiorganisaation, poliisin toiminnan ja johtamisen tehokkuuden kehittäminen.

Hallitusohjelman mukaista MPR -hanketta tulee edelleen toimeenpanna aikaisempaa intensiivisemmin yhteistyössä Maahanmuuttoviraston ja Rajavartiolaitoksen kanssa tavoitteena turvapaikkaprosessin nopeuttaminen ja laittoman maahantulon torjunnan ja ihmiskaupan vastaisen toiminnan tehostaminen.

Poliisin hallintorakenneuudistuksessa linjataan myös toimitilaravetta. Ministeriön ja Poliisihallituksen tulee edelleen aktiivisesti ja jatkuvasti vaikuttaa toimitilavuokrien kustannuspaineiden hallintaan.

6. Arvosana (4-10), Vaikuttavuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus

2012	2011
8,5	8,0

7. Tilinpäätöskannanotto

Ministeriö pitää erityisen tärkeänä, että Poliisihallitus toteuttaa poliisin hallintorakenneuudistuksen kolmannen vaiheen toimenpidekokonaisuuden aikataulussa ja suunnitellussa laajuudessa hankkeessa tehdyt linjaukset täysimääräisesti huomioiden. Poliisitoiminnan tuloksellisuuden ylläpitäminen edellyttää niin ikään asetettujen säästötavoitteiden toteuttamista.

Poliisille myönnettyä lisärahoitusta harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaohjelman toteuttamiseksi ei ole käytetty suunnitellusti. Hallitusohjelman kärkihankkeisiin kuuluvan ohjelman toteutusta tulee tehostaa huomattavasti ja lisärahoitus tulee kohdentaa siten, että talousrikostorjunnan tuottavuus paranee ja poliisitoimelle asetetut tavoitteet saavutetaan. Poliisihallituksen tulee raportoida harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaohjelman toimeenpanosta **(tehostetut toimenpiteet) sisäasiainministeriölle 1.11.2013 mennessä.**

Poliisin hallintorakenneuudistuksen tavoitteiden mukaisesti poliisipalveluiden alueellisen saatavuuden ja poliisitoiminnan korkean laadun turvaamiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamista tulee jatkaa määrätietoisesti. Poliisihallinnon tilinpäätös- ja toimintakertomusprosessin kehittäminen osana tulosohjauskokonaisuutta on tässä suhteessa erittäin merkittävässä roolissa.

Tilinpäätösaineiston perusteella poliisiyksiköiden toiminnallisessa tehokkuudessa on todettavissa eroavuuksia, joita ei voida selittää yksinomaan toimintaympäristön muutoksilla. Poliisihallituksen tulee aktiivisesti selvittää poliisiyksiköiden välisten tehokkuuserojen syitä ja pyrkiä vaikuttamaan niihin. Poliisin palkkausjärjestelmän tarkastuksen yhteydessä on tullut esille useita kehittämistä vaativia asioita, mm. palkkauksen tasapuolisuuden ja kannustavuuden edistämiseksi.

Ministeriön näkemyksen mukaan luotettavan kokonaiskuvan saamiseksi poliisin tehtäviin vaikuttavaa turvallisuustilannetta tulee arvioida nykyistä syvällisemmin poliisilaitoskohtaisesti vertaamalla alueellista kehitystä koko maan tilanteeseen. Myös käytössä olevien tunnuslukujen perustana olevan tiedon luotettavuuteen tulee kiinnittää huomiota.

Poliisihallituksen ja ministeriön tulee yhdessä laatia esitys monivirastaisen kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen säädösperustan kehittämiseksi.

Poliisin hankekokonaisuuden hallintaa sekä yksittäisten hankkeiden riski - ja rahoitusseuranta on kehitetty suunnitelmallisesti Poliisihallituksessa. Hankehallintaprosessin läpinäkyvyyttä ja yhdenmukaisuutta voidaan edelleen kehittää hyödyntämällä valtionhallinnon yhteisiä tietojärjestelmiä. Erityisesti hankkeiden proaktiiviseen seurantaan tulee panostaa, jotta eri osapuolet sitoutuisivat hankkeiden toteuttamiseen ja mahdollisiin muutoksiin reagoitaisiin riittävän nopeasti.

4 Rajavartiolaitos

1. Tilinpäätöksen tietojen oikeellisuus, riittävyys ja selkeys

Rajavartiolaitoksen tilinpäätöstiedot ovat oikeita, riittäviä ja selkeitä.

2. Tulostavoitteiden saavuttaminen

Rajavartiolaitoksen toiminta oli vuonna 2012 sovittujen tavoitteiden mukaista. Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä tietojärjestelmähankkeiden käyttöönotot ovat viivästyneet. Monitoimisen viranomaisveneen konseptisuunnitelman on tehty yhdessä muiden merellisten viranomaisten kanssa. Hankkeen valmistelu on vielä kesken. Muilta osin rajavartio-osasto on täyttänyt sille tulossopimuksessa asetetut erityisvastuut.

3. Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Edellisessä tilinpäätöskannanotossa ei esitetty kehittämistarpeita.

4. Ministeriön kannalta myönteinen kehittäminen

- Voimavarastrategian ja talouden sopeuttamisohjelman laadinta Selvitys kasvavan rajaliikenteen hallinnan vaikutuksista rajainfrastruktuuriin, viranomaisyhteistyöhön, liikenneväyliin ja elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksiin sekä Rajavartiolaitoksen voimavaratarpeisiin ja toimintaan suunnittelukaudella 2013 – 2017
- Aktiivisuus kansainvälisessä toiminnassa
- Kaluston uudistamisohjelma on edennyt suunnitellun mukaisesti
- Rajavartiolaitos on vuonna 2012 tiedottanut viestintästrategiansa mukaisesti aktiivisesti, oma-aloitteisesti ja usein ennakoivasti.

5. Kehittämistarpeet

- Rajavartiolaitoksen tulee entistä tiiviimmin osallistua sisäasiainhallinnon konsernikokonaisuuden tavoitteiden edistämiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa sekä oman sektorin asioiden avoimempaa käsittelyä sisäasiainhallinnon sisäisesti että aktiivista osallistumista hallinnonalan yhteisiin tai muiden toimenpiteisiin niiden kaikissa vaiheissa (mm. hallitusohjelman mukaista MPR -hanketta tulee edelleen toimeenpanna aikaisempaa intensiivisemmin yhteistyössä poliisin ja Maahanmuuttoviraston kanssa).

- Rajavartiolaitoksen/Raja- ja merivartiokoulun tulee edelleen jatkaa yhteistyön tiivistämistä hallinnonalan muiden oppilaitosten kanssa. Pidemmän aikavälin tavoitteena tulee olla mahdollisimman suuri integraatio kaikkien niiden toimintojen osalta, jotka oppilaitosyhteistyössä on mahdollista tehdä keskitetysti tai muulla tavoin yhteisesti.

6. Arvosana (4-10), Vaikuttavuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus

2012	2011
9,0	9,0

7. Tilinpäätöskannanotto

Rajavartiolaitos on saavuttanut vuodelle 2012 tulossopimuksessa sille asetetut tavoitteet. Vaikuttavuuden, toiminnallisen tehokkuuden ja tuloksellisuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan raportointi on toteutettu kattavasti ja ne antavat riittävän kuvan Rajavartiolaitoksen toiminnasta.

Vuonna 2012 valmistellun voimavarastrategian ja talouden sopeuttamisohjelman laadinta suoritettiin esimerkillisesti niin toiminta- ja taloussuunnittelun eri lähtökohtien (ennakointi, luotettavuus jne.) kuin siihen liittyvän mediaviestinnän näkökulmasta.

5 Pelastustoimi

5.1 Pelastusopisto – Kriisinhallintakeskus CMC

1. Tilinpäätöksen tietojen oikeellisuus, riittävyys ja selkeys

Pelastusopiston toimintakertomus- ja tilinpäätöstietoja voidaan pitää oikeellisina, selkeinä ja pääosin riittävinä.

2. Tulostavoitteiden saavuttaminen

Pelastusopisto saavutti sille asetetut tulostavoitteet kokonaisuutena varsin hyvin.

3. Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Pelastusopisto on huomionnut aiemmin saamansa palautteen. Erityisesti työhyvinvointia ja sen kohentamiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia tulee edelleen seurata.

Kriisinhallintakeskuksen oli kiinnitettävä huomiota siihen, että suunnittelun ja seurannan tunnusluvut ovat yhtenäisiä ja perusteltuja. Edistymisestä huolimatta näissä on edelleenkin puutteita, jotka on korjattava. Kriisinhallintakeskuksen edellytettiin kehittävän myös ennakoivuutta ja suunnitelmallisuutta määrärahan käytössä ja vahvistavan talousseurantaa. Vaikka edistymistä raportoinnin perusteissa on tapahtunut, on näihin asioihin edelleen panostettava.

4. Ministeriön kannalta myönteinen kehittämistyö

- Ruotsinkielisen pelastajakoulutuksen toteuttaminen
- Opiskelija-asuntolan onnistunut remontoiminen
- Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuden parantuminen
- Kriisinhallintakeskus saavutti kansainväliselle pelastuspalvelulle asetetut tavoitteet henkilöstön vaihtuvuudesta huolimatta
- Naisten määrää siviilikriisinhallintatehtävissä on pystytty pitämään 40 %:ssa kaikista asiantunti-joista, mikä on yli puolet enemmän kuin EU-jäsenmailla keskimäärin

5. Kehittämistarpeet

Toiminnan jatkuvana kehittämistarpeena on edelleen riittävän koulutusvolyymien sekä laadun tuottaminen yhä kiristyvässä taloudellisessa tilanteessa.

Suunnittelukaudella valmistellussa ja vuoden 2013 aikana toteutettavassa pelastajakoulutuksen auditoinnissa ja siitä tulevassa raportissa mahdollisesti esitetyt kehittämistarpeet tulee huomioida Pelastusopiston toiminnassa.

Pelastusopiston toiminnassa tulee huomioida pelastusalan ammatillisen koulutuksen järjestämisvaihtoehtoja selvittäneen työryhmän työssä esiin tulleet linjaukset sekä työryhmän työn jälkeisissä jatkotoimenpiteissä Pelastusopistoon mahdollisesti kohdistuvat kehittämistarpeet.

Terveydenhuoltoa koskevassa lainsäädännössä tapahtuneet, ensihoitokoulutukseen kohdistuvat muutokset tulee ottaa huomioon Pelastusopiston toiminnassa mm. luomalla yhteistyösuhteita terveydenhuoltoalan oppilaitoksiin ja aikaansaamalla siten parempia mahdollisuuksia lähihoitajan ammattipätevyyden saavuttamiseen pelastajatutkinnon suorittaneilla.

Pelastusopiston tulee kehittää talouden seurannan ennakoivuutta. Erityisesti Kriisinhallintakeskuksen on kehitettävä edelleen ennakoivuutta ja suunnitelmallisuutta määrärahan käytössä sekä vahvistettava talousseurantaa. Rahoittajakohtainen läpinäkyvä ja ajantasainen raportointi on välttämätön edellytys ulkopuolisen rahoituksen käytölle.

Pelastusopiston tulee edelleen jatkaa yhteistyön tiivistämistä hallinnonalan muiden oppilaitosten kanssa. Pidemmän aikavälin tavoitteena tulee olla mahdollisimman suuri integraatio kaikkien niiden toimintojen osalta, jotka oppilaitosyhteistyössä on mahdollista tehdä keskitetysti tai muulla tavoin yhteisesti.

6. Arvosana (4-10), Vaikuttavuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus

2012	2011
7,5	8,0

7. Tilinpäätöskannanotto

Pelastusopisto on ylläpitänyt toiminnassaan hyvää tasoa mm. toteuttamalla tutkintoja asetettua tavoitetta enemmän sekä pitämällä koulutuksen kokonaiskustannukset tavoitetasossa.

Pelastusopisto on kehittänyt toimintaansa aktiivisesti mm. työstämällä valmiiksi strategia vuosille 2013–2015 sekä uudistamalla organisaatorakennetta.

Pelastusopisto on kohottanut suunnittelukaudella maksullisen toiminnan kustannusvastaavuutta yhä lähemmäksi tavoitteita.

Pelastusopisto tuki osaltaan koko hallinnonalan toimintaa tekemällä merkittävän työn pilottiorganisaationa Kieku -järjestelmän käyttöönotossa. KIEKU – järjestelmän käyttöön liittyen Pelastusopiston tulee edelleen jatkaa toimintansa sopeuttamista (organisaation ja prosessien kehittäminen) tähän uusimuotoiseen toimintamalliin.

Pelastusopiston tutkimus- ja kehittämisspalvelut on huolehtinut sille asetetusta pelastustoimen tutkimustoiminnan koordinaatiotehtävästä. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan koordinaatiotehtävä tulee lähivuosina vahvistumaan.

Pelastusopiston Kriisinhallintakeskus saavutti kansainväliselle pelastuspalvelulle asetetut tavoitteet henkilöstön vaihtuvuudesta huolimatta.

EU:n Cold Conditions -projekti ja YK:n INSARAG-luokitusharjoitus toteutettiin suunnitelmien mukaisesti.

Pelastusopiston ja Kriisinhallintakeskuksen tulee yhdessä edelleen kehittää palvelu- ja hallintoprosesseja erityisesti talouden seurannan ja raportoinnin osalta.

Kokonaisarvosanan lasku on seurausta näissä kokonaisuuksissa Kriisinhallintakeskuksessa esiintyneistä puutteista (mm. koulutuspäivien määrän raportointi, toimintakertomuksessa esiintyneet virheet, UM:n määrärahan käyttö sekä vuonna 2011 siirretyn lisämäärärahan käytön ennakointi). Suunnitelmallisuuden ja ennakoivuuden merkitys korostuu erityisesti rajallisten resurssien hyödyntämisen näkökulmasta.

Vuoden 2012 aikana Pelastusopisto toteutti hyvin toiminnalleen olennaista mediaviestintää.

5.2 Hätäkeskuslaitos

1. Tilinpäätöksen tietojen oikeellisuus, riittävyys ja selkeys

Hätäkeskuslaitoksen toimintakertomus- ja tilinpäätöstietoja voidaan pitää olennaisilta osin oikeina ja riittävinä.

Toimintakertomus on selkeä ja se on laadittu annetun ohjeistuksen mukaisesti. Tulostavoitteiden toteutumista koskeva analyysi on edellisen vuoden tapaan hyvä ja selkeä.

2. Tulostavoitteiden saavuttaminen

Hätäkeskuslaitos on pääosin saavuttanut sille asetetut keskeiset tulostavoitteet. Hätäkeskuslaitoksen tuloksellisuus on pysynyt hyvällä tasolla.

Hätäpuheluun vastaamisajassa tavoitetaso saavutettiin ja jopa ylitettiin. Hätäkeskuksen luotettavalle toiminnalle asetettu tavoite (järjestelmän käyttöaste 100 %) saavutettiin.

Kansalaisten asiakastytyväisyys hätäkeskuspalveluihin säilyi erinomaisella tasolla (4,42) tavoitteen ollessa 4,40. Viranomaisten tyytyväisyys palveluihin laski hieman.

Uuden operatiivisen hätäkeskustietojärjestelmän toimitusprojekti eteni vuoden 2012 aikana sovelluskehityksen osalta suunnitellusti.

Työhyvinvoinnin kehittämistä jatkettiin ja kaikkien hätäkeskusten laatimien työhyvinvointisuunnitelmien jalkautusta tuettiin. Sairauspoissaolojen määrä pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla.

3. Ministeriön kannalta myönteinen kehittäminen

Hätäkeskustoiminnan palvelut on pidetty hyvällä tasolla, samaan aikaan on kehitetty toimintaa ja rakenteita.

Joensuussa, Kouvolassa ja Mikkelissä sijaitsevat hätäkeskukset yhdistettiin onnistuneesti Kuopion hätäkeskukseksi. Ensimmäiset seurantatiedot keskustusten yhdistämisistä kertovat resursoinnin onnistumisesta. Pienemmillä henkilöresursseilla on pystytty toimimaan siten, että keskeinen tulostavoite (hätäpueluihin vastaamisaika alle 10s ja 30s) on parantunut sekä Oulun että Kuopion hätäkeskuksissa.

Hätänumeroon soittaneiden tyytyväisyys hätäkeskusten tuottamiin palveluihin ylitti tavoitteen (4,40) ja on erinomaisella tasolla (4,42).

Hätäkeskuslaitoksen viestintä ml. mediaviestintä hoidettiin vuoden 2012 aikana hyvin. Virastossa laadittiin yli 20 mediatiedotetta, jotka on koottu viraston www-sivuille. Hätäkeskuslaitos tiedotti etupainotteisesti mm. hätäkeskusten yhdistämisistä. Virasto reagoi myös aktiivisesti lehdistössä esitettyihin uutisiin. Myös uusien viestintäkanavien (mm. www.112.fi) käyttö on ollut aktiivista.

4. Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Hätäkeskuslaitos on huomionnut aikaisempina vuosina annetut palautteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ovat käynnistyneet.

5. Kehittämistarpeet

Hätäkeskuslaitoksen tulee varmistaa yhteistyössä viranomaisten sekä Haltikin kanssa uuden tietojärjestelmän hallittu käyttöönotto panostamalla järjestelmän kokonaistoteutukseen ja siihen liittyvään toiminnan kehittämiseen.

Sisäasiainministeriö seuraa tiiviisti Hätäkeskuslaitoksen uuden valtakunnallisen toimintatapamallin ja sitä tukevan tietojärjestelmähankkeen etenemistä. Onnistuminen edellyttää Hätäkeskuslaitoksen ja hätäkeskusjärjestelmää käyttävien viranomaisten (toimialojen) toimintaan muutoksia, joiden toteuttamisesta toimialat vastaavat. Onnistuminen edellyttää myös Pelastusopiston ja Poliisiammattikorkeakoulun sitoutumista uudistuksesta aiheutuviin opetussuunnitelmien tarkasteluun ja päivittämiseen. Etenemistä yhteen sovitetaan toimialojen kesken, Hätäkeskuslaitoksen valtakunnallisessa yhteistyöryhmässä sekä toiminnallisen ohjauksen yhteistyöryhmässä (ylijohtajakokous).

Ylijohtajakokouksen, pelastusosaston ja Hätäkeskuslaitoksen tulee entistäkin aktiivisemmin varmistua siitä, että yhteistyö eri toimi- ja hallinnonalojen kanssa on saumatonta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi vastuusuhteisiin liittyvät kysymykset tai niiden johdosta esille nousseet kehittämistarpeet käsitellään välittömästi ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään viipymättä esim. ohjeistusten ajantasaisuuden ja kattavuuden varmistamiseksi.

Hätäkeskusten yhdistyessä tulee yhteistoimintaan alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa kiinnittää huomiota.

Työhyvinvointia tulee edelleen suunnitelmallisesti parantaa. Sairauspoissaolojen määrän alentamiseksi tehtyjä toimenpiteitä tulee jatkaa.

Hätäkeskuslaitoksen talouden seuranta kehitettiin vuonna 2012. Viraston tulee edelleen jatkaa kustannuslaskennan ja talouden ennakoivuuden kehittämistä. Viraston tulee tarkentaa maksullisen toiminnan hinnoitteluperusteet syyskuun 2013 loppuun mennessä.

6. Arvosanaksi (4-10), Vaikuttavuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus

2012	2011
8,5	7,5

7. Tilinpäätöskannanotto

Hätäkeskuslaitoksen tuloksellisuus on pysynyt hyvällä tasolla. Keskeinen toiminnallinen tavoite, hätäpuheluun vastaamisaika, saavutettiin. Myönteistä on, että hätäkeskukset ovat toimineet luotettavasti ja väestön asiakastytyväisyys palveluihin parani edellisestä vuodesta ja oli edelleen erittäin hyvällä tasolla.

Hätäkeskuslaitoksen tulee varmistaa yhteistyössä viranomaisten kanssa uuden tietojärjestelmän hallittu käyttöönotto panostamalla järjestelmän kokonaistoteutukseen ja siihen liittyvään toiminnan kehittämiseen sekä hätäkeskusten yhdistämisen mahdollisimman sujuvaan toteuttamiseen.

Hätäkeskuslaitoksen tulee edelleen jatkaa kustannuslaskennan ja talouden ennakoivuuden kehittämistä. Viraston tulee tarkentaa maksullisen toiminnan hinnoitteluperusteet syyskuun 2013 loppuun mennessä.

6 Maahanmuuttovirasto

1. Tilinpäätöksen tietojen oikeellisuus, riittävyys ja selkeys

Maahanmuuttoviraston toimintakertomus- ja tilinpäätöstietoja voidaan pitää oikeellisina ja riittävinä. Talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säädöksiä on noudatettu lukuun ottamatta momentin 26.40.20 (Paluumuuttajien muuttovalmennus, arviomääräraha) käyttämistä palkkamenojen maksamiseen talousarvion vastaisesti.

2. Tulostavoitteiden saavuttaminen

Maahanmuuttovirasto on keskimäärin saavuttanut sille asetetut tulostavoitteet. Muutamien toiminnan kannalta keskeisten tulostavoitteiden saavuttaminen ei ole kuitenkaan toteutunut.

Palvelukykyä kuvaavia vireille tulevien asioiden käsittelyaikatavoitteita ei vuoden aikana saavutettu. Käsittelyaikojen lyhentymisen ei ole kehittynyt riittävän nopeasti, jotta hallitusohjelman tavoite saavutettaisiin. Edellisvuoteen verrattuna hakemusten keskimääräiset käsittelyajat kuitenkin lyhenivät lähes kaikissa hakemustyypeissä.

Keskimääräinen odotusaika vastaanottokeskuksissa oleskeluluvan saamisesta kuntiin siirtymiseen oli edelleen 3,8 kuukautta tavoitteen ollessa keskimäärin 2 kuukautta.

3. Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Maahanmuuttoviraston toiminnallinen tehokkuus on kehittynyt myönteisesti. Virastossa ratkaistujen asioiden määrä vuonna 2012 oli 24,5 % suurempi kuin vireille tulleiden asioiden määrä.

Virasto on panostanut käsittelyprosessien sujuvoittamiseen prosessiorganisaatiomallilla. Vuoden aikana käynnistettiin sisäasiainministeriön maahanmuutto-osaston johdolla hallitusohjelmaan sisältyvä MPR-hanke eli Maahanmuuttoviraston, poliisin ja Rajavartiolaitoksen yhteistyön kehittäminen tavoitteena erityisesti turvapaikkaprosessin nopeuttaminen.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottokapasiteettia on supistettu hakijamääriä vastaavaksi ja pyritty varmistamaan kustannustehokas vastaanotto turvaten lakisääteiset laadukkaat vastaanottopalvelut.

Hallitusohjelmassa vastaanottotoiminnalle asetettuja säästötavoitteita ei saavutettu johtuen oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden pitkittyneestä kuntiin

sijoittumisesta. Tätä pystyttiin jonkin verran helpottamaan tukemalla edelleen omaehtoisesti tapahtuvaa muuttoa vastaanottokeskuksen toimesta. Vastuu pakolaisten kuntiin sijoittamisessa on ELY-keskuksilla. Maahanmuuttovirasto ja vastaanottokeskukset toimivat yhteistyössä ELY-keskusten kanssa.

Korkeimman oikeuden vuosikirjaratkaisu, joka liittyi seksuaalivähemmistöön ja uskonnolliseen vähemmistöön kuulumisesta johtuvan vainon perusteella turvapaikkaa hakeviin, on huomioitu turvapaikkahakemusten ratkaisukäytännöissä. Myönteisten turvapaikkapäätösten selvästi kasvanut osuus pitää sisällään muun muassa kyseisen linjausmuutoksen vaikutukset.

4. Ministeriön kannalta myönteinen kehittäminen

Maahanmuuttovirasto osallistui aktiivisesti ja tuki ministeriön maahanmuutto-osastoa Maahanmuutto 2020 -strategian laatimisessa.

Virasto on laatinut uuden viestintästrategian. Asiakasviestinnässä on kiinnitetty huomiota sisällön ja rakenteen selkeyteen ja asiakkaan näkökulmaan. Mediaviestintää on kehitetty syksyllä 2011 toteutetun mediaviestintäanalyysin perusteella. Lehdistötiedotteiden ja tiedotustilaisuuksien aiheiksi nostettiin mediaa kiinnostavia aiheita, toimittajille järjestettiin koulutusta ja kriittisemmin suhtautuville toimittajille yhteistyötilaisuus. Viraston asiantuntijoiden mediaosaamista kehitettiin edelleen erilaisilla koulutuksilla. Mediaviestintää kehittämistä tulisi jatkaa edelleen aktiivisemmaksi ja ennakoivammaksi.

Asiakaspalvelua on kehitetty, jotta virasto pystyy vastaamaan jatkossakin todennäköisesti kasvaviin maahanmuuton määriin ja asiakkaiden maahanmuuttoon liittyviin tietotarpeisiin.

Kieku-järjestelmän käyttö saatiin virastossa toteutettua käytön alkuvaiheen ongelmista huolimatta. Talouden ja toiminnan suunnittelun tasoa on kehitetty, mutta se ei ole vielä riittävä, jotta esimerkiksi erilaisten raporttien tuottaminen ja analysointi olisi luotettavaa ja sujuvaa.

Virastossa on valmisteltu henkilökiertojärjestelmää, jonka tarkoituksena on varmistaa henkilöstön laaja-alainen osaaminen ja joustava käyttö viraston eri tehtävissä. Samanaikaisesti on suunniteltu yhteistyössä Maahanmuuttoviraston, Keskusrikospoliisin, Suojelupoliisin ja Rajavartiolaitoksen kanssa ns. minitehtäväkiertojärjestelmää näiden organisaatioiden välillä, jossa perehdyttäisiin tiettyyn, ennalta suunniteltuun osaan ko. viraston toimintaa.

5. Kehittämistarpeet

UMAREKIn kehittämistä tulee jatkaa, jotta sitä hyödynnetään prosesseissa kokonaisvaltaisemmin ja jotta sen avulla saadaan luotettavampaa ja paremmin palvelevaa tilastointi- ja raportointitietoa.

Hallitusohjelman mukaista MPR -hanketta tulee edelleen toimeenpanna aikaisempaa intensiivisemmin yhteistyössä poliisin ja Rajavartiolaitoksen kanssa tavoitteena turvapaikkaprosessin nopeuttaminen ja laittoman maahantulon torjunnan ja ihmiskaupan vastaisen toiminnan tehostaminen.

Toimintakertomuksessa esitetyt tunnusluvut ovat aikaisempaa informatiivisempia, mutta eri yhteyksissä käytettävän raportoinnin yhdenmukaisuuteen tulisi kiinnittää edelleen huomioita. Myös laskentaperusteiden dokumentointiin ja tietojen vuosittaiseen vertailtavuuteen tulee kiinnittää huomiota.

Viraston tulisi laatia tilastot yhtenäisten sisäisesti määriteltyjen kriteerien perusteella. Tällöin ei viraston hallinnon ja substanssiyksiköiden tuottamien tunnuslukujen välillä olisi eroavaisuuksia, ja viraston suoritteiden määrästä raportoitaisiin yhteneväisesti. Raportointia ja raporttien analysointia tulisi kehittää edelleen. Huomiota tulisi kiinnittää myös raportoinnin yhtenäisyyteen vuodesta toiseen, jotta vuosittain tapahtuvat muutokset olisivat todennettavissa.

Talouden ja toiminnan suunnittelun resursseihin sekä maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuteen tulisi virastossa kiinnittää huomiota.

6. Arvosana (4-10), Vaikuttavuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus

2012	2011
7,5	7,5

7. Tilinpäätöskannanotto

Maahanmuuttoviraston tuloksellisuus ja toiminnallinen tehokkuus on kehittynyt myönteiseen suuntaan. Viranomaisyhteistyön kehittämiseen on panostettu.

Hallitusohjelman mukaisesti turvapaikkahakemusten käsittelyä tulee nopeuttaa edelleen prosessia sujuvoittamalla ja viranomaisyhteistyötä kehittämällä.

Viraston ja vastaanottokeskusten tulee edelleen toimia tiiviissä yhteistyössä ELY-keskusten kanssa, jotta luvan saaneiden kuntiin muutto myös ELY-keskusten koordinoimien kuntasijoituspaikkojen kautta tehostuisi.

Viraston tulee jatkaa panostusta omaehtoiseen muuttoon, jotta luvan saaneiden odotusaika vastaanottokeskuksissa ei pitene entisestään.

Viraston tulee jatkaa toimia, joilla kansainvälistä suojelua saaneiden perheen yhdistämishakemusten käsittelyaika saadaan vastaamaan lain edellyttämää tavoiteaikaa.

Hallitusohjelmassa asetettujen säästötavoitteiden toteuttamiseksi viraston tulee jatkaa vastaanottotoiminnan kustannusrakennetta koskevaa selvitystyötä. Viraston tulee laatia vastaanottokeskuksille toiminnan kustannusten vaihteluväli hyväksyttävästä kustannustasosta ja jatkaa edelleen hankintojen yhtenäistämistä.

Viraston tulee edelleen kehittää vastaanottotoimintaa siten, että laitostyyppisiä vastaanottokeskuksia ovat jatkossa ns. transit- vastaanottokeskukset ja päätöstä odottavien turvapaikanhakijoiden vastaanotto perustuu asuntokantaiseen majoitukseen.

7 Palosuojelurahasto

1. Tilinpäätöksen tietojen oikeellisuus, riittävyys ja selkeys

Palosuojelurahaston toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat oikeita, riittäviä ja selkeitä.

2. Tulostavoitteiden saavuttaminen

Palosuojelurahaston kanssa ei laadita tulossopimusta. Rahaston toiminnallista tehokkuutta (taloudellisuus ja tuottavuus) voidaan edellisten vuosien tapaan pitää hyvänä. Vuonna 2012 myönnettyistä avustuksista (10,2 milj. euroa) noin 46 % kohdistui kunnille, pelastusalan järjestöille yleis- ja erityisavustuksina noin 37 %, sopimuspalokunnille noin 6 % ja muille saajille noin 11 %. Avustukset suunnataan hankkeisiin, jotka jäävät valtion muiden rahoitusjärjestelmien ulkopuolelle.

3. Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Palosuojelurahasto on huomionnut aikaisempina vuosina annetut palautteet ja niihin liittyvät kehittämistoimenpiteet ovat käynnistyneet.

4. Ministeriön kannalta myönteinen kehittäminen

Rahaston maksuvalmius ja taloudellinen asema ovat pysyneet hyvinä ja toiminnan suunnittelu on laadukasta.

Palosuojelurahasto on edelleen jatkanut aktiivista otettaan ja kehittänyt toimintaansa. Keskeisiä painopistealueita vuonna 2012 rahaston kehittämistyössä olivat rahaston strategian uudistamistyö sekä yleisavustusten vaikuttavuusarviointi.

5. Kehittämistarpeet

Tilikaudella 2012 rahaston oma pääoma pieneni alijäämällä (72 640,63 euroa) 5,22 milj. euroon. Koska toisaalta rahastolla on 15,7 milj. euron yhdystilisaatava valtiolta, rahasto on edelleen vakavarainen.

6. Arvosana (4-10), Vaikuttavuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus

2012	2011
9,0	9,0

7. Tilinpäätöskannanotto

Palosuojelurahasto on edellisvuosien tapaan onnistunut toiminnassaan erinomaisesti ja kehittää toimintaansa aktiivisesti ja avoimesti.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen ohjausta ja hallintoa ja todennut havaintonaan mm. ohjaavien ministeriöiden tulostavoiteasetannan osin riittämättömäksi. Seuraavan vuoden tilinpäätöskannanotossa samoin kuin lausunnossa toiminta- ja taloussuunnitelmasta tullaan Palosuojelurahaston toimintaa arvioimaan erityisesti tästä hallinnollisesta ja ohjaavasta näkökulmasta.

Sisäasiainministeriön tilinpäätöskannanotot vuodelta 2012

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254;jälj.talousarvioasetus)66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15. päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta. Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Kutakin tulosohjattua virastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön talousyksikössä ao.osastoa kuullen.

SM:n julkaisusarjan teemat ovat:

Hallinto

Sisäinen turvallisuus

Maahanmuutto

Yhdenvertaisuus

Keskustelualoitteet

Julkaisujen verkkosivut:
www.intermin.fi/julkaisut

Tilaukset:
Sisäasiainministeriö
PL 26, 00023 Valtioneuvosto

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-848-0 (nid.)
ISBN 978-952-491-849-7 (PDF)